

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΜΙΚΡΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΜΕ ΕΠΙΜΕΡΙΣΜΟ ΤΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Το χρηματοδοτικό εργαλείο μικρών δανείων με επιμερισμό του κινδύνου αφορά ουσιαστικά σε ένα μοντέλο δανείων με επιμερισμό του κινδύνου του χαρτοφυλακίου μεταξύ του ΠΑΑ και των τραπεζών που θα συμμετέχουν. Η επιλογή του συγκεκριμένου εργαλείου έγινε σε συνέχεια των συμπερασμάτων της μελέτης που εκπονήθηκε για την αναγκαιότητα της χρήσης των χρηματοδοτικών εργαλείων στο ΠΑΑ (ex-ante). Στη μελέτη αυτή, μεταξύ άλλων, υπολογίσθηκε ένα χρηματοδοτικό κενό ιδιαίτερα υψηλό, της τάξης των 3,5 δισ. €, το οποίο οφείλεται στην επιφύλαξη των τραπεζών να παράσχουν δάνεια στον αγροδιατροφικό τομέα και στην αδυναμία των γεωργών και μεταποιητικών επιχειρήσεων του αγροδιατροφικού τομέα να καλύψουν τις εγγυήσεις που ζητούσαν οι τράπεζες. Για την αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος η Διαχειριστική αποφάσισε την εφαρμογή δύο χρηματοδοτικών εργαλείων από αυτά που προτάθηκαν από την εν λόγω μελέτη, ένα εργαλείο εγγυοδοτικό και το εργαλείο μικρών δανείων με επιμερισμό του κινδύνου.

Η δομή του εργαλείου μικρών δανείων που προτάθηκε αφορούσε σε ένα Ταμείο Χαρτοφυλακίου, όπου ένας Διαχειριστής θα μπορεί να συνάπτει επιμέρους συμφωνίες με Ενδιάμεσους Χρηματοπιστωτικούς Οργανισμούς – ΕΧΟ (δηλαδή τις τράπεζες) και με τον τρόπο αυτό να δημιουργηθούν περισσότερα του ενός χαρτοφυλάκια νέων δανείων. Η Διαχειριστική Αρχή επέλεξε με απευθείας ανάθεση ως Διαχειριστή του Ταμείου την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα (ΕΑΤ). Στη συνέχεια ολοκληρώθηκε η ένταξη της ΕΑΤ στο ΠΑΑ ως δικαιούχο, η σύσταση του Ταμείου Μικρών Δανείων Αγροτικής Επιχειρηματικότητας, στο οποίο προβλέφθηκε συνεισφορά του ΠΑΑ ύψους 21,5 εκ. €, και τέλος οριστικοποιήθηκε η συμφωνία χρηματοδότησης μεταξύ του Υπουργείου και της ΕΑΤ, στην οποία καθορίσθηκαν όλες οι λεπτομέρειες εφαρμογής του εργαλείου.

Ωφελούμενοι του Χρηματοδοτικού εργαλείου είναι οι γεωργικές εκμεταλλεύσεις και οι μεταποιητικές επιχειρήσεις του αγροδιατροφικού τομέα, όπως ορίζονται στις δράσεις 4.1.1, 4.1.3, 4.2.1 και στα έργα μεταποίησης του Μ19.2. Με τον τρόπο αυτό δίδεται η δυνατότητα στους δικαιούχους επιχορήγησης να χρησιμοποιήσουν το εργαλείο αυτό για να καλύψουν μέρος της ίδιας συμμετοχής του επενδυτικού τους σχεδίου.

Το χρηματοδοτικό εργαλείο θα εφαρμοσθεί μέσω δύο ειδικών δράσεων του ΠΑΑ, τη δράση 4.1.4 και τη δράση 4.2.4 και θα παρέχει δάνεια από 3.000 € έως 25.000 €. Το Ταμείο που συστάθηκε θα συμμετέχει σε κάθε δάνειο με ποσοστό 50% και μάλιστα η συμμετοχή του θα είναι άτοκη. Επιπλέον, το Ταμείο θα παρέχει επιδότηση επιτοκίου για τα δύο πρώτα έτη για το υπόλοιπο μισό δάνειο που θα δίνεται από την τράπεζα. Επίσης, προβλέπεται προαιρετικά η χορήγηση στήριξης μέχρι 300 € για παροχή συμβουλευτικής υποστήριξης, η οποία θα παρέχεται από συμβουλευτικές εταιρείες με τις οποίες ενδεχομένως συνεργάζονται οι Ενδιάμεσοι Χρηματοπιστωτικοί Οργανισμοί.

Πέρα από τα ειδικά χαρακτηριστικά που παρουσιάσαμε, το εργαλείο συγκεντρώνει επίσης και όλα εκείνα τα γενικά χαρακτηριστικά που χαρακτηρίζουν ένα χρηματοδοτικό εργαλείο. Ως εκ τούτου, το χρηματοδοτικό εργαλείο μπορεί να συνδυασθεί με επιχορήγηση, όπου ο συνδυασμός αυτός μπορεί να αφορά στην ίδια δαπάνη, δηλαδή θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί το χρηματοδοτικό εργαλείο για την κάλυψη όλης ή μέρους της ίδιας συμμετοχής. Επίσης, το χρηματοδοτικό εργαλείο θα μπορεί να χρησιμοποιείται αυτόνομα, χωρίς τον συνδυασμό με επιχορήγηση, επιτρέποντα με αυτό τον τρόπο στους ωφελούμενους να πραγματοποιήσουν δαπάνες οι οποίες είναι μη επιλέξιμες για στήριξη με επιχορήγηση, όπως για παράδειγμα η αγορά μεταχειρισμένου μηχανολογικού εξοπλισμού, ζωικού και φυτικού κεφαλαίου και ο Φόρος προστιθέμενης αξίας που δεν είναι ανακτήσιμος.

Ειδική αναφορά θα πρέπει να γίνει και στο γεγονός ότι το εργαλείο παρέχει στήριξη με τη μορφή κεφαλαίου κίνησης (σε συνδυασμό με επενδυτικές δαπάνες), μία δυνατότητα η οποία παρέχει ουσιαστική βοήθεια στους γεωργούς, κτηνοτρόφους και τις μεταποιητικές επιχειρήσεις για να καλύψουν τις άμεσες ανάγκες τους σε ρευστότητα.

Για την πλήρη ενεργοποίηση του χρηματοδοτικού εργαλείου απαιτούνται κάποιες τελευταίες ενέργειες, όπως είναι η επιλογή των ΕΧΟ από το Διαχειριστή του Ταμείου και η υπογραφή των επιχειρησιακών συμφωνιών μεταξύ ΕΑΤ και ΕΧΟ. Επίσης, αναμένεται άμεσα η καταβολή της 1ης δόσης των πόρων του Ταμείου συνολικού ύψους 5.375.000 €. Μόλις ολοκληρωθούν τα παραπάνω βήματα, θα ενεργοποιηθεί στο ΠΣΚΕ η φόρμα της αίτησης στήριξης που θα πρέπει να υποβάλλει ηλεκτρονικά ο κάθε ενδιαφερόμενος για το χρηματοδοτικό εργαλείο.

Το εργαλείο εγγύησης πρώτης ζημιάς χαρτοφυλακίου παρέχει εγγυήσεις προς τις τράπεζες για την κάλυψη των ζημιών από μη εξυπηρετούμενα δάνεια. Το εργαλείο καλύπτει το 80% των απωλειών για κάθε μη εξυπηρετούμενο δάνειο μέχρι ενός ποσοστού περίπου 20% του συνολικού χαρτοφυλακίου κάθε τράπεζας. Στην περίπτωση αυτή δηλαδή, το αντίστοιχο Ταμείο δεν συμμετέχει στα δάνεια που δίνονται στους ωφελούμενους, αλλά απλώς δεσμεύει πόρους οι οποίοι διατηρούνται και θα χρησιμοποιηθούν μόνο σε περίπτωση μη εξυπηρέτησης κάποιου δανείου.

Είναι προφανές ότι στην περίπτωση αυτή, η στόχευση του εργαλείου είναι προς τις τράπεζες με σκοπό να μειωθεί το ρίσκο που αυτές θεωρητικά έχουν, με αποτέλεσμα να δημιουργηθεί ένα ευνοϊκό κλίμα χρηματοδότησης για τον αγροδιατροφικό τομέα. Αντιθέτως, το εργαλείο μικροδανείων στοχεύει περισσότερο προς τους δανειολήπτες, δημιουργώντας ένα ιδιαίτερα ελκυστικό προϊόν.

Επειδή τα δάνεια του εργαλείου εγγυήσεων μπορούν να ανέλθουν έως 5 εκατομμύρια ΕΥΡΩ ή ακόμα και 10 εκατομμύρια ΕΥΡΩ μετά από έγκριση του Διαχειριστή του Ταμείου, είναι προφανές ότι ο απαιτούμενος χρόνος αποπληρωμής θα πρέπει να είναι μεγαλύτερος σε σχέση με το εργαλείο μικρών δανείων.

Επίσης, το εγγυοδοτικό εργαλείο, παρέχει στους δανειολήπτες όφελος μέσω της μείωσης του επιτοκίου, της μείωσης των εξασφαλίσεων που απαιτούνται ή

συνδυασμού και των δύο. Η κάθε Τράπεζα που συμμετέχει, σχεδιάζει και προσφέρει ένα προϊόν χρηματοδότησης διαφορετικό, σε αντίθεση με το εργαλείο μικρών δανείων, όπου το προϊόν είναι ήδη σχεδιασμένο και θα είναι ίδιο για κάθε τράπεζα.

Τέλος, το εγγυοδοτικό εργαλείο παρέχει και αυτόνομο κεφάλαιο κίνησης λόγω COVID, ενώ για το εργαλείο μικροδανείων επιλέξαμε να μην υπάρχει αυτή η δυνατότητα για να μην υπάρχει επικάλυψη.